भा॰ टी॰
७

६ पंचमस्थानस्वामीक्रूरक्रमग्णाद्यभावेनाविनष्टः ॥ क्रूरोग्रहः पंचमंपश्यति कातत्रैवभवति
तच्चयदिगर्भंपश्यतितत्रिवैवसमयेप्रत्यासन्नेप्रसवोऽस्ति नष्टोगर्भस्यपतनंभविष्यतीतिवाच्यं ४

व्ययंकुरुते ८३ लग्नस्थेचेद्रजेचंद्रः क्रूरोवायदिपश्यति धनलाभोभव
त्यास्युकिंत्वनर्थोपिपृच्छतः ८४ चेंद्रोलग्नपतिर्वापियदिकेंद्रेषुभावि
तः किंवदन्तीतदासत्यास्यादसत्याविपर्यये ८५ इतित्रयोदशम् १३ लग्नेशाश्च स्थितिर्नाम
नप्रश्नेचगर्भस्यगर्भेगर्भाधिपोयदि नपश्यतिग्रहः क्रूरस्तत्रवास्येचु
इतिगर्भंतेमद्वारं तितदा ८६ चतुर्दशं १४ अविनष्टोयदागर्भाधिपोगर्भेनिरीक्षते ॥
तदैवप्रसवोवाच्योनान्यथेतिविनिश्चयः ८७ प्रसवद्वारंपंचदशम् ॥
१५ पृच्छालग्नेचचत्वारिग्रहयुग्मानिसंतिचेत् यत्रतत्रैवयुग्मस्यप्रस गर्भः
वंब्रुवतेबुधाः ८८ षोडशम् १६ मासज्ञानस्यपृच्छायांगुर्विण्याम्भृगु ७
नन्दनः लग्नात्स्याद्यतमेस्थाने मासानाख्यातितावतः ८९ तिथिंवा

निर्द्दिष्टः परस्परदृष्टिं विना चेद्दृष्टिं विनाज्ञेयं शुभं पादफलं बुधैः ७७ एकादशम् ११ लग्नेशो वीक्षते लग्नं कार्येशः कार्यमीक्षते कार्यसिद्धिर्भवेदिन्दुः कार्यमेतिपरं यदा ७८ लग्नाधिपतिर्लब्ध्वा लाभाधीशस्य दायको भवति लग्नाधिपस्य योगो लाभाधीशेन लाभकरः ७९ भवति परं लाभकरस्तद्दैवयदि भवति तस्य दृक् लाभे योगांस्सर्वं पश्येल्लाभस्वं इत्यतेव्यक्तमेवैतत ८० पणाधीशेनैवं कर्मेशेन च निवृत्त्यधीशेन मृत्युपतिना च योगे लग्नाधीशस्यवाच्यं तत ८१ तत्तत्स्थानेक्षणतः पुण्यविवृद्धिश्च कर्मवृद्धिश्च वित्तेत्तदा निवृत्तिर्मृत्योर्भावाः परे प्येवम् ८२ द्वादशम् १२ लग्नेशो यदि षष्ठे स्वयमेव रिपुस्तदा भवत्यात्मा मृत्युकृद्दष्टमगो सोव्ययगः सततं

इति लाभादीनां विचारद्वारं

तत्राप्ययं विशेषः यदि व्ययेक्रूरे भवेत्तदा पापस्थाने व्ययो भवति यदि शुभः तदा पुण्यस्थाने सात्

फ

2

अन्यथ टीयावद सावा मीनफलेविवाहादौ ९७ विंशतितमम् २० अम्बरगतेषु भग्रहयुग्मं दृष्टिर्भवेद्विवाहादौ लग्नेषुभत्रयहयुतयोगेमहतीभवेद्वृष्टिः ९८ मूर्तौबुधः खेटोयामित्रे नविदधातियेनहृष्टम् तेन नहंतिकलत्रंक्रूराश्चन्येतुनि घ्नेति ९९ एकविंशम् २१ क्रूरः खेटोलग्नेविवाद पृच्छासुजयतिविवदंतम्॥ सर्वावस्थासुपरं नीचेस्तेजयतिनाहिघतः १०० लग्नेद्यूनेचयदिक्रूरः खेटोविवादिनोर्नतदा कलहनिवृत्तिः कालेनजयतिबलवान् गतबलेतु १०१ लग्नद्यूनेमुक्त्वापरस्परंक्रूरयोः सकलहृष्टौ प्रविवादेवादियुगं तुरिकाभ्यांप्रहरतितंदेव १०२ द्वाविंशम् २२ व्रतदानपट्टारोपप्रतिमास्थापनविंबस्तोगुरुणा गुरुचेहृशमस्थानेरविदृष्टिप्रभृतिभिर्बलवान् १०३ यत्रान्यर्लभयोगोनभवतिन

पट्टारोपः पादपारोपः पट्टाभिषेकोराज्याभिषेकोवा पि

रं च नक्षत्रं नामाक्षरसमन्वितं वाङ्कि भिन्नुहरेन्नागशेषे पुंस्त्रीनपुंसकाः ९० सप्त
दशाम् १७ स्याने चतुर्थे सौम्यत्वमापन्ने ललना धृता सप्तमे सौम्यतां प्राप्ते प्रष्टुः
कान्ता विवाहिता ९१ क्रूरिते च चतुर्थे स्यात्परिणीताऽनितम्बिनी सप्तमे क्रूरिते वा
स्यात् धृतैव हि कुट्टिनी ९२ उभयोः सौम्यतां प्राप्ते द्वे स्तो धृत विवाहिते उभयोः
क्रूरतां प्राप्ते न धृता न विवाहिता ९३ न धृता परिणीता वा योगे त्रसुखदायका परि
णीता धृता वापि वयोऽन्ते सुखदायका ९४ अष्टादशाम् १८ रिपुक्षेत्रे स्थितौ द्वौ
तु लग्ने यत्र शुभग्रहौ क्रूरश्चैकस्तत्र जाता भवेत् ह्नि विषकन्यका ९५ लग्नेश
निर्व्ययेस्त्रसौ स्युर्धर्मे पि विषाह्वया खलद्वयान्तस्ताविंद्रोर्विषाख्या कुलनाशिनी
९६ एकोनविंशतितमम् १९ भावांतगतः खेटः परभावफलं ददातिष्टच्छातु

इतिधृताविवाहितेतिद्वारं

अस्मलग्नाज्जन्मलग्नाद्वा षष्टे स्थाने द्वौ सौम्यग्रहौ स्यातां क्रूरद्वयमध्यगते लग्ने चंद्रे च कन्यका जाता नतु
पकस्य क्रूरो भवति यदि तदा जातासौ विषकन्येति गाथा इतिविषकन्यं [illegible] पातयत्यखिल

4

केंद्राद्द्वितीये पंचमे कादशस्थाने चंद्रमा यस्यां वेलायां समायाति तदैव पथिकस्यागमनं
विशेषतो वक्तव्यं परं यदि सप्तमकेंद्राद्दशमं आयाति तदा ... ... न्तरमिति विशेषः ३

भाषी.
६

२१.५।१।

र्थे दशमे वापि यदि सौम्यग्रहो भवेत् तदागमनं क्रूरे तत्रैव गमनं भवेत् ११ द्विती
ये केंद्रतोऽभ्येति यदा खेटस्तदागमः आयियासुं यदा दृष्ट्वा ब्रूयादिदमशंकितः

स्त्री ११२ द्वितीयमायियासुं चन्द्रः केंद्राद्विशेषतः पथिकागमनं ब्रूते मुक्तासप्त
मकेंद्रगं ११३ इंदुः सप्तमगो लग्नात्पाथिकं वक्ति मार्गगं मार्गाधिपस्त्वरा प्र
द्वीत्यपरभागे व्यवस्थितः ११४ चरलग्ने चरांशे च चतुर्थे चंद्रमाः स्थितः ब्रूते
प्रवासिनं व्यक्तं समायातं स्ववेश्मनि ११५ दूरगतस्यागमने सुत धनसहज
स्थिते शे है लग्नात् सौम्ये नष्टप्राप्तिस्त्वथागमनं गुरुसिताभ्याम् ११६ अ
ष्टमस्थे निशानाथे केंद्रकैः पापवर्जितैः प्रवासी सुखमायाति सौम्यैर्लाभस
मन्वितः ११७ पंचविंशाम् २५ स्मरे व्यये धने क्रूरो लग्ने मृत्यो रिपौ भ्रा श्री स

गमः
६

इति पथिकस्यागमागमद्वारं १ रोगिणो जीवितमरणादि प्रश्नायां यदि सप्तमापेक्षया प्रथमे द्वितीयापे
... ... स्तदा मृत्युकारको योगः १

प्रश्नकाले लग्नषष्ठ्ष्टमवर्तमानश्चन्द्रः क्रूरसदृष्टो द्वितीयो युक्तो वा भवति स विरुद्धस्तु उच्यते स केवलं कष्ट
कार्यभंगं करोति २ भावमेव न पुष्णाति किन्तु ग्रहस्थानात् २ मृत्युमपि करोतीत्यर्थः ३

लग्नारि निधनसंस्थो क्रूरैर्युक्तो विलोकित श्चन्द्रः यदि बलवान्तिक ष्टं मृत्युश्चासो य दृष्टियुतः ४

वसंतु स्तुम दृष्टे तत्राचिन्तितलाभः पुण्यंगणकेन निर्दिष्टः १०४ रंध्रेलग्ना
धिपतिर्भनक्ति कार्यं तदेव यदि तस्मात् प्राप्तोयात्ययमिचेतास्मिन्कालेतदा
सिद्धिः १०५ वीन्दावुष्मांक्रूरे लग्नषष्ठ्ष्टमसुचविन्दुरल्पबलः पुष्णातिकष्ट
भावं मृत्युमपि प्रश्नतश्चन्द्रः १०६ द्वादशोष्टमोमनःखेटौ क्रियाद्यादि षुसद्य
यं क्रूरोप्यसद्यं राजदस्युभ्यः कुरुतेशहः १०७ त्रयोविंशम् २३ ग्रहमाग
तोनयदसौ किंबद्धः किमथ हत इति प्रश्ने मूर्तौ क्रूरो यदि तन्नहतो बद्धोप्य
चापुरुषः १०८ सप्तमगोष्टमगोवा क्रूरश्चेन्नद्धतोप्यवद्धोवा मूर्तौ च सप्तमेपि
चयद्वा लग्नेष्टमेपि भवेत् १०९ क्रूरस्तसो पुरुषो बद्धः प्रहतश्च मुच्यते चप
रं दीप्तत्वाद्विहितमिदं व्याख्यातं क्रूरविषयमिह ११० चतुर्विंशम् २४ चतु

यदा शत्रुर्दैवे व्रजति तदैव २८

इति संकीर्णपदद्वारं ५

भज्यते १२५ अपरेष्वपि चौर्यादियोगेष्वेवं विनाग्रहं मूर्तौ सर्वत्र वक्तव्यं चौ
र्यप्रश्ने शुभे ग्रहे १२६ मूर्तौ सति न चौर्यस्यास्य फलं केवलं भवेत् शारीरे मुख्य
कुशलं शुभयोगप्रभावतः १२७ रणचौर्यादिहनन धातुवादादिकर्मसु
क्रूराक्रूरसमायोगान्मूर्तिरेव विचार्यते १२८ मूर्तौ क्रूरग्रहः श्रेयान् श्रेयसी
क्रूरदृष्टिर्हि शुभो न शोभनो मूर्तौ शुभदृष्टिश्च शोभना १२९ अष्टविंश
म् २८ क्रेता लग्नपतिर्ज्ञेयो विक्रेतायपतिः स्मृतः गृह्णाम्यहमिदं वस्तु
सति प्रश्ने ह्यमूदृशि १३० बलशालिनि लग्नेशे लाभस्तस्मात्क्रयाणका
त् विक्रीणामीति तु प्रश्ने बलिन्यायेऽपि तच्छुभम् १३१ समर्घं वा महर्घं
वा वस्तु मे कथयामुकं इच्छायां येन खेटेन शुभत्वं प्रतिपद्यते १३२ खेटो

7

अथ वा चंद्रसमीपस्थे क्रूरग्रहे
सति मृत्युयोगो भवति

लाभस्थस्य कस्य चापदः वक्तव्याः

इति मृत्युयोगद्वारं २

घोमृत्युकरो योगः क्रूरैर्वा चंद्रपार्श्वगे ११८ लग्ने रविः स्मरे चंद्रो भवेद्योगोयं
दैवहि एतेषुरोगिणां मृत्युः सद्यः सज्जस्य चापदः ११९ षड्विंशाम् २६ पृच्छा
गं यां मूर्त्तिगे क्रूरे दुर्भंगो न जायते बलहीनेपि वक्तव्यं किं पुनर्बलशालिनि १२०
द्वितिपुत्रो विशेषेण राहुर्यदि विलग्नगः शशांकेनापि तद्दुर्गभंगः कर्तुं न श
क्यते १२१ सप्तमे यदि राहुः स्याद्दुर्गो नष्ट इति भज्यते मूर्त्तौ क्रूरः शुभौ मुखे
न क्रूरदृष्टिर्न शोभना १२२ सप्तविंशाम् २७ एवं चौर्याय यामीति मूर्त्तौ
क्रूरः शुभावहः दृष्टिः शुभावहा त्वापि न क्रूरस्य कदाचन १२३ विवादे शा
त्रुहनने रणेऽरुकटके तथा क्रूरे मूर्त्तौ जयो ज्ञेयः क्रूरदृष्ट्या पराजयः १२४
मूर्त्तिसप्तमयोः क्रूराभावे लग्नपतिर्व्यये षष्टेष्टमे द्वितीये च तदा दुर्गेन

इति दुर्गभंग
द्वारं ४

गं
अथ भिन्नदुर्गभंग
प्रश्ने क्रूरग्रहे मूर्तौ
वर्तमानः शुभः क्रूर
दृष्टिर्न शोभना

माद्री
११

द्वेमेणनौः समायाति मृत्युयोगे समागते आमयावी चाद्रियते बद्धः शीघ्रं
विमुच्यते १४० द्वेमायानं बहित्रस्य बुडनं प्लवनं जले पणव्यवहृतौ ल
ब्धिर्नाविप्रश्नचतुष्टयं १४१ द्वेमागमनप्रच्छायां मृत्युयोगोस्ति चेत्तदा
द्वेमेणायाति नौः पण्येलाभो व्यवहृतौ भवेत् १४२ नेष्टेने लग्नपो लग्नेमृ
त्युपो नेष्टेते मृति यानपात्रस्य वक्तव्ये निश्चितं बुडनं तदा १४३ लग्ना
धिपोष्टमस्थानाधिपतिर्वा यदा भवेत् सप्तमे कप्ययेत्स्यात्तजले वापनि
केतदा १४४ नीचो वास्तमितो वा मृत्युपतिर्नवमगो रिपुक्षेत्रे नीचः का
पि भवेच्चेद्यद्व्यवहृति लाभो भवेन्नैव तदा १४५ निष्प्रान्नमम ३० शुक्रो वा चंद्र
मा वापि नेष्टेते यदि पंचमे तदा पुत्रस्य प्रच्छायां पुत्रो नास्तीति कथ्यते १४६

तमः
११

9

सौम्यावतो मासांस्तस्य लग्नस्य सौम्यतो विधत्ते तावतो मासान् समर्घं ब्रुव
ते बुधाः १३३ अथवा सावशुभाश्चैन्यः कियद्भिर्वासरैरयं सौम्यभाववि
लग्नस्य विधास्यति विनिश्चितं १३४ ज्ञातव्यादि वसैर्मासा मासैस्ता वद्भिर
स्यहि समर्घतावत्तुनोहि प्रतिपाद्या विचक्षणैः १३५ आधिष्ठातुर्बलेज्ञे
ये लग्ने स्वामि विवर्जिते बलहीने त्वाधिष्ठातर्य्याङ्कः स्वामिबलाबलम्
१३६ कयाणकानां पृच्छायमेवं ज्ञेया महात्मभिः समर्घं सबले लग्ने
महर्घमबले पुनः १३७ सौम्यदृष्टं स्वामिदृष्टं सौम्यकेंद्रं शुभान्वितं ॥
सबलं ब्रुवते लग्नमबलं त्वन्यथा बुधाः १३८ एकोनविंशम् २९ मनु
ष्यं कोणकैनौश्चफलेन सह मुंच्यं म्रियते येन योगेन तेन योगेन मुच्यते १३९

भौयदि स्थितोद्रेष्काणएकास्मिंस्तदामूर्त्तिनिरामया १५३ लग्नपोमूर्त्तुप
श्चापिमूर्त्तौस्यातामुभौयदि स्थितोद्रेष्काणएकास्मिंस्तदामूर्त्तुरसंशयः
१५४ लग्नपोलाभपश्चापिलाभेस्यातामुभौयदि स्थितोद्रेष्काणएक
स्मिंस्तदालाभोभवेद्ध्रुवम् १५५ लग्नपःपुत्रपश्चापिपुत्रेस्यातामुभौय
दि स्थितौ पुत्रप्राप्तिस्तदाभवेत् १५६ लग्नपोधनपश्चापिधने· स्थितौ

द्रेष्काणएकस्मि

द्रे· धनप्राप्ति· १५७ एवंद्वादशभावेषुद्रेष्काणैरेवकेवलैः बुधोविनि
श्चयंब्रूयाद्भावेष्वेनाखिलैःस्फुटः १५८ प्रश्नकालेसौम्यवर्गोलग्नेयद्यधि
कोभवेत् ग्रहभावानपेक्षेणतदाख्येयंफलंशुभम् १५९ प्रश्नकालेक्रूर
वर्गोलग्नेयद्यधिकोभवेत् अशुभंफलमाख्येयंग्रहापेक्षांविनातदा १६०

लग्नेयइहविचारोभवतिनवांशाकगनैर्ग्रहैस्तत्रबीजंगुरूपदेशोलग्ननवां
शोन्यथाऽयुक्तः १४७ ह्यस्तननवांशाकगतान्खेटान्विन्यस्यतद्दिनविल
ग्ने प्रश्नरवधार्यगणकैर्वाच्यमतिक्रांतदिनवृत्तम् १४८ एकविंशातम्
३१ लग्नपतिर्यत्रांशे ष्टच्छालग्नेतमंशमालोक्यलग्नाधिपांशालग्ना
शानाथयोर्दृग्युतिमुहूर्ते १४९ यत्रस्यात्तत्रभावेत्संदरतातनुधनादिभा
वेषु यावल्लग्नाधिपतेरंशाककालः सकालश्च १५० संचार्योसौतावद्या
वत्पूर्णोभवतितेमावा: मासफलेसंपूर्णोयावतिलग्नांशादृग्योगः १५१ ॥
द्वाविंशम् द्रेष्काणे यत्रलग्नस्यद्वाविंशातितमेततः द्रेष्काणेयदिलग्ने
शः ष्टच्छायांतन्मृतिर्ध्रुवम् १५२ लग्नपोमृत्युपश्चापिलग्नेस्यात्तामु